Europos Komisija

Dvejopos kokybės maisto produktai.
Naujosios ES valstybėms narėms skirtos gairės

Faktų suvestinė | 2017 m. rugsėjo 26 d.

Věra Jourová
Komisijos narė. Teisingumas, vartotojai ir lyčių lygybė

Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas

Šiandien Komisijos priimtų gairių tikslas – padėti nacionalinės valdžios institucijoms geriau pasinaudoti esamais ES maisto produktų ir vartotojų apsaugos teisės aktais siekiant nustatyti nepateisinamų dvejopų standartų taikymo atvejus ir juos šalinti.

„Nesąžininga, kad kai kuriose šalyse žmonėms parduodami prastesnės kokybės maisto produktai, nors jų pakuotės ir prekių ženklai visose šalyse vienodi. Dabar turime suteikti nacionalinėms valdžios institucijoms priemonių nutraukti šiai neteisėtai praktikai, kad ir kur ji būtų taikoma. Europoje negali būti antrarūšių vartotojų.“

Europos Komisijos Pirmininkas J.-C. Junckeris, Pranešimas apie Sąjungos padėtį, 2017 m. rugsėjo 13 d.

„Du skirtingus produktus pateikiant toje pačioje pakuotėje klaidinami vartotojai ir tai yra nesąžininga. Dedame pastangas, kad ši praktika būtų nutraukta ir ES teisės aktais draudžiama. Norime, kad vartotojai visoje ES būtų vertinami vienodai.“

Už teisingumą, vartotojų reikalus ir lyčių lygybę atsakinga Komisijos narė Věra Jourová

Kokių problemų kyla?

Vartotojai iš įvairių ES šalių skundėsi, kad kai kurie produktai šalyje, kurioje jie gyvena, yra prastesnės kokybės, palyginti su to paties gamintojo užsienyje parduodamais to paties prekės ženklo produktais.

Problema kyla dėl keliose valstybėse narėse parduodamų su tuo pačiu prekių ženklu ir vienodai supakuotų maisto produktų, kurių sudėtis skiriasi, o tai gali turėti įtakos vartotojo sprendimui pirkti produktą. Pagrindinis vartotojo keliamas klausimas – „Ar būčiau įsigijęs šį produktą, jei būčiau žinojęs, kad skonis gerokai skiriasi nuo produkto, kurį ragavau kitoje valstybėje narėje?“

Tais atvejais, kai atsakymas yra „ne“, reiškia vartotojas nebuvo pakankamai informuotas. Vartotojai turėtų sugebėti suprasti, kokios yra pagrindinės jų perkamo produkto savybės.

Kaip nacionalinės valdžios institucijos gali praktiškai pasinaudoti Komisijos gairėmis?

ES maisto produktus reglamentuojančiuose teisės aktuose pateikiamas pagrindinės informacijos, kurią gamintojas privalo nurodyti ant produktų pakuotės, sąrašas. Visais atvejais būtina pateikti šią pagrindinę informaciją ir laikytis maisto saugos standartų.

Tačiau maisto sektoriaus įmonės taip pat turėtų netaikyti klaidinančių praktikų, kurios reglamentuojamos pagal Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvą.

Šiomis gairėmis siekiama palengvinti esamų ES teisės aktų praktinį taikymą. Jose taip pat pateikiamos bendros tyrimo instrukcijos, kurios vykdymo užtikrinimo institucijoms padėtų atlikti savo vertinimus. Šios gairės padės pasiekti, kad verslo rinkodaros strategijos būtų skaidresnės.

Šiose gairėse taip pat pateikiama struktūrinė diagrama, nurodanti, kaip įvertinti galimą nesąžiningą verslo praktiką:

Produkto skirtumų pavyzdžiai

Kavos gamintojas, kurio prekės ženklas visose šalyse panašus, dviejose šalyse pardavinėja kavą, kurioje yra mažiau kofeino ir daugiau cukraus.

Iš esmės tokioje pačioje pakuotėje parduodamuose šaldytuose žuvies piršteliuose žuvies kiekis įvairiose šalyse skiriasi.

Kai kuriose šalyse parduodamoje atšaldytoje arbatoje yra mažiau cukraus ir vietoj jo naudojami dirbtiniai saldikliai.

Veiksmai, kurių imasi Komisija

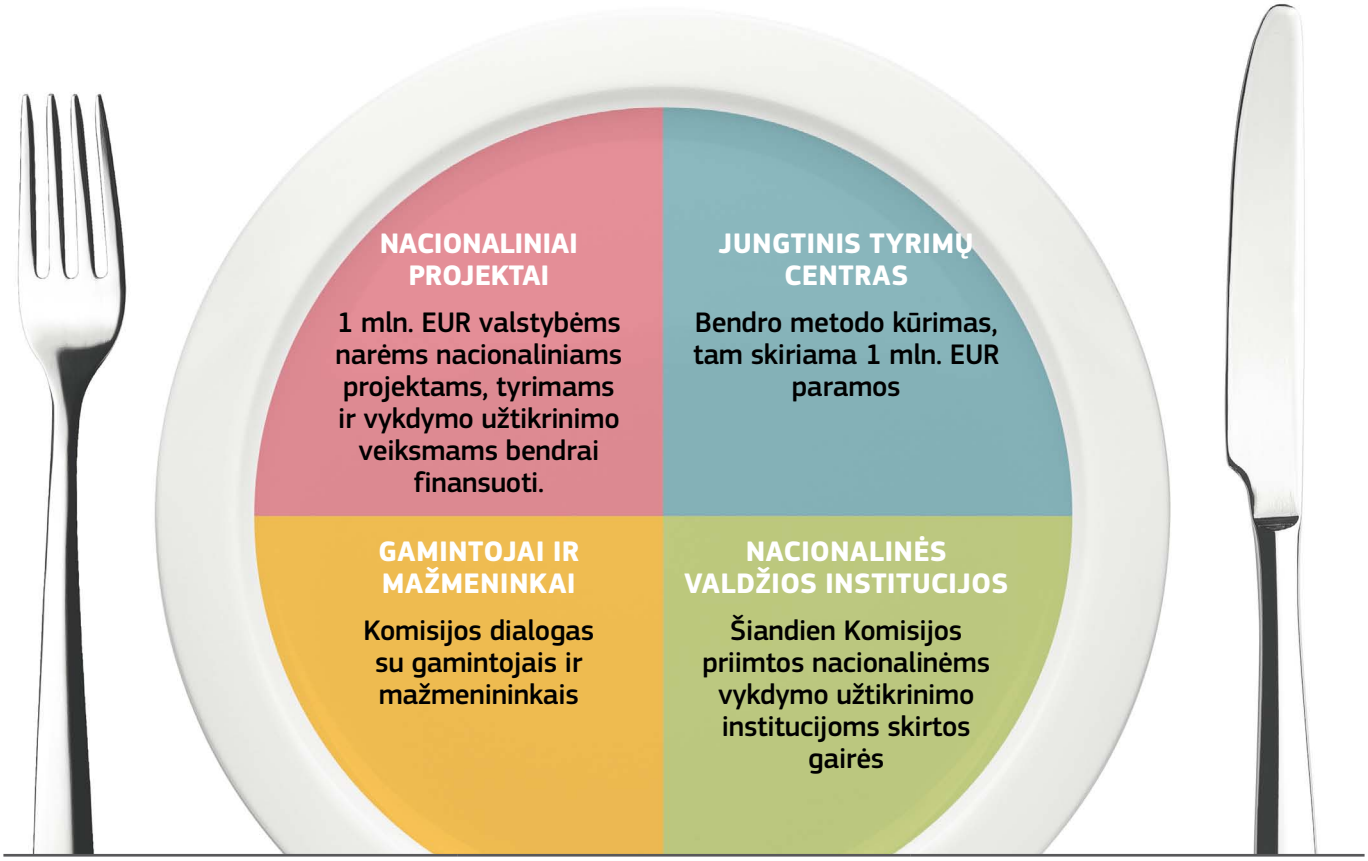

Veiksmas	Įvykdyta	Tolesni veiksmai
Nacionaliniai projektai	2017 m. lapkričio 30 d. Terminas, iki kurio turi būti pateiktos paraiškos pagal šiuo metu vykdomą kvietimą teikti pasiūlymus	Nacionalinės valdžios institucijos turi pasiūlyti projektus ir juos įgyvendinti per artimiausius trejus metus (fondo galiojimo laikas)
Komisijos Jungtinių tyrimų centro suderintas tyrimo metodas	2017 m. rugsėjo mėn. Jungtinio tyrimų centro atstovai susitinka su laboratorijų, atlikusių testus SK, CZ, HU, SI ir PL (PL tyrimų dar neatliko), atstovais	2017 m. spalio mėn. Veiklą pradeda Dvejopos maisto kokybės tinklas, kurį sudaro nacionalinės valdžios institucijų, vartotojų ir pramonės asociacijų atstovai. 2018 m. pradžia. Gairės dėl suderinto tyrimo metodo
Gamintojų ir mažmenininkų įtraukimas	2017 m. birželio mėn. Aukšto lygio forumas geresnio maisto tiekimo grandinės veikimo klausimais Komisijos narės V. Jourovos reguliarūs susitikimai su pramonės atstovais	Vyksta aukšto lygio forumo diskusijos dėl skaidrios vartotojams skirtos informacijos apie maisto kokybę
Nacionalinės valdžios institucijoms skirtos gairės	2017 m. rugsėjo mėn. Gairių priėmimas	Komisija išplatins gaires tarp valdžios institucijų ir padės joms jas įgyvendinti